

Biedrība „PEFC Latvijas Padome”	Approved xx.xx.xxxx	PEFC LV xx
--	------------------------	------------

PEFC Mežsaimniecības darbuzņēmēju standarts

Melnrasts

Rīga
2016

Saturs

PEFC Mežsaimniecības darbuzņēmēju standarta mērķis	3
Standarta darbības sfēra	3
Sertifikācijas kārtība	3
Normatīvās atsauces.....	8
Termini un definīcijas	10
Standarta struktūra	10
Atkāpes no Standarta	11
Standarta teksts	11
1. Kritērijs. Saimnieciskā darbība ir ekonomiski pamatota, izvērtēta un darboties spējīga ilgtermiņā	11
2. Kritērijs. Darbus izpilda kvalitatīvi un veic pasākumus nepārtrauktai kvalitātes pilnveidošanai	12
3. Kritērijs. Darījumos ievēro godīgas konkurences un atbildīgas biznesa pārvaldības principus.....	12
4. Kritērijs. Darbus izpilda atbilstoši darba aizsardzības, ugunsdrošības un elektrodrošības prasībām.....	13
5. Kritērijs. Ievēro darbinieku, kā arī ieinteresēto pušu intereses un tiesības.....	14
6. Kritērijs. Darbinieku atalgojums ir taisnīgs un motivējošs noteikto mērķu sasniegšanai	15
7. Kritērijs. Izpildot Darbus, novērš vai mazina vides piesārņojumu ar bīstamām vielām vai atkritumiem.....	15
8. Kritērijs. Bīstamo vielu transportēšana un uzglabāšana atbilst Eiropas valstu Nolīgumam par bīstamo kravu starptautiskiem pārvadājumiem ar autotransportu (turpmāk – ADR).....	16
9. Kritērijs. Saglabā dabas un kultūras mantojuma vērtības, mazina augsnes un koku bojājumus, aizsargā ūdeņus	16
10. Kritērijs. Ievēro meža apsaimniekošanas darbu aprobežojumus atbilstoši normatīvo aktu, Pasūtītāja un meža apsaimniekošanas standartu prasībām	17

Šis dokuments ir apstiprināts biedrībā “PEFC Latvijas Padome” 201x. gada xx. mēnesī

Izmaiņas			
Versijas nr.	Izmaiņu apraksts	Autors	Datums
0.1	Sākotnējais dokuments	Biedrība “PEFC Latvijas Padome”	xx.xx.xxxx.

PEFC Mežsaimniecības darbuzņēmēju standarta mērķis

Standarta mērķis ir veicināt ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu, paaugstināt mežsaimniecības darbuzņēmēju sniegto pakalpojumu kvalitāti, efektivitāti un sociālo atbildību, tādējādi radot konkurētspējas priekšrocības sertificētiem darbuzņēmējiem.

Standarta darbības sfēra

Standarts ir piemērojams meža nozares darbuzņēmējiem neatkarīgi no to uzņēmējdarbības formas, kuri darbojas kādā no zemāk minētajām meža apsaimniekošanas darbu sfērām:

- Mežkopības darbi – augsnes apstrāde, meža stādīšana, sēšana un jaunaudžu kopšana.
- Mežizstrādes darbi – cirsmu izstrādes darbi, koksnes produktu sagatavošana un pievešana, šķeldošana.
- Transportēšanas darbi – apaļo kokmateriālu un šķeldu transportēšana.

Standarts ir piemērojams visā Latvijas teritorijā. Darbiem visos mežu īpašumos, neatkarīgi no to piederības un lieluma. Izpildot Darbus, ir jāievēro valstī noteiktie normatīvie akti un starptautiskie nolīgumi.

Sertifikācijas kārtība

Standartā iekļautie kritēriji un indikatori ir izmantojami kā pamats darbuzņēmēju sertifikācijai, ko veic atbilstoši PEFC shēmas normatīvajiem dokumentiem Latvijā akreditēta, neatkarīga sertifikācijas organizācija.

Sertifikātu iegūst atbilstoši kārtībai, kas noteikta:

- PEFC Mežsaimniecības darbuzņēmēju individuālai sertifikācijai,
- PEFC Mežsaimniecības darbuzņēmēju grupas sertifikācijai.

Sertifikāta derīguma termiņš ir 5 gadi.

Standarts nepakļaujas PEFC Starptautiskās Padomes vērtēšanai.

PEFC Mežsaimniecības darbuzņēmēju individuālā sertifikācija

Individuālās sertifikācijas nosacījumi

Darbuzņēmējs sertificējas individuāli.

Darbuzņēmējs ir atbildīgs par Standarta ievērošanu.

Darbuzņēmējam ir individuāls Sertifikāts.

Ar sertifikāciju saistītās izmaksas sedz darbuzņēmējs.

Individuālās sertifikācijas process

1. Sākotnējais atbilstības un pārsertifikācijas audits:

- darbuzņēmējs sertifikācijas organizācijai iesniedz pieteikumu un slēdz līgumu par darbuzņēmēja auditu;
- darbuzņēmējs sertifikācijas organizācijai iesniedz pasūtītāju kontaktinformāciju, kuriem tas sniedzis mežsaimniecības darbu pakalpojumus pēdējo 12 mēnešu laikā;
- sertifikācijas organizācija savā mājaslapā, meža nozares un/vai darbuzņēmēja reģiona plašsaziņas līdzekļos, kā arī darbuzņēmēja norādītajiem pasūtītājiem paziņo par darbuzņēmēja sertifikācijas uzsākšanu, nosakot atsauksmju iesniegšanas laiku ne īsāku par 30 dienām;
- sertifikācijas organizācija pēc informācijas saņemšanas no ieinteresētajām pusēm vienojas ar darbuzņēmēju par sertifikācijas audita datumiem;
- sertifikācijas organizācija veic darbuzņēmēja auditu uzņēmumā un objektos dabā, kā arī sagatavo ziņojumu par uzņēmējdarbības prakses atbilstību Standartam;
- pēc darbuzņēmēja audita, kurā nav konstatēta neviena būtiska neatbilstība sertifikācijas organizācija darbuzņēmējam izsniedz Sertifikātu.

2. Sertifikācijas uzraudzības audits:

- uzraudzības auditu veic reizi 12 mēnešos;
- darbuzņēmējs ar sertifikācijas organizāciju slēdz līgumu par uzraudzības audita veikšanu;
- darbuzņēmējs sertifikācijas organizācijai iesniedz pasūtītāju kontaktinformāciju, kuriem tas sniedzis mežsaimniecības darbu pakalpojumus pēdējo 12 mēnešu laikā;
- sertifikācijas organizācija savā mājaslapā, meža nozares un/vai darbuzņēmēja reģiona plašsaziņas līdzekļos, kā arī norādītajiem pasūtītājiem paziņo par darbuzņēmēja sertifikācijas uzraudzību, nosakot atsauksmju iesniegšanas laiku ne īsāku par 30 dienām;
- sertifikācijas organizācija pēc informācijas saņemšanas no ieinteresētajām pusēm vienojas ar darbuzņēmēju par uzraudzības audita datumiem;
- sertifikācijas organizācija veic darbuzņēmēja auditu uzņēmumā un objektos dabā, kā arī sagatavo ziņojumu par uzņēmējdarbības prakses atbilstību Standartam;
- sertifikācijas organizācija audita ziņojumā iekļauj lēmumu par darbuzņēmēja Sertifikāta turpmāko derīguma termiņu;

3. Neatbilstību novēršanas un Sertifikāta derīguma apturēšanas process:

- sertifikācijas organizācija auditu ziņojumos reģistrē darbuzņēmēja uzņēmējdarbības prakses nebūtiskas un būtiskas neatbilstības Standartam, kā arī novērojumus;
 - nebūtiska neatbilstība – Standartā norādītais indikators (-i) izpildās daļēji, tā izpilde **neietver** būtisku risku un neatbilstību Standartam vai normatīvajiem aktiem;
 - būtiska neatbilstība – Standartā norādītais indikators (-i) neizpildās, tā neizpilde **ietver** būtisku risku un neatbilstību Standartam vai normatīvajiem aktiem;
 - novērojums – risks, kas var radīt darbuzņēmēja uzņēmējdarbības prakses nebūtisku vai būtisku neatbilstību Standartam vai normatīvajiem aktiem;
- darbuzņēmējs neatbilstības novērš šādos termiņos:
 - nebūtiskas neatbilstības – līdz nākamajam auditam;

- būtiskas neatbilstības – trīs mēnešu laikā no sertifikācijas organizācijas audita ziņojuma saņemšanas;
- ja nebūtiska neatbilstība nav novērsta termiņā, to nākamajā auditā reģistrē kā būtisku neatbilstību;
- sertifikācijas organizācija pēc būtisku neatbilstību novēršanas termiņa beigām veic atkārtotu pārbaudi, vērtējot reģistrēto neatbilstību;
- sertifikācijas organizācija aptur individuālā Sertifikāta derīgumu šādos gadījumos:
 - atkārtotā pārbaudē reģistrētās būtiskās neatbilstības nav novērstas;
 - auditā ir reģistrētas vairāk par 3 būtiskām neatbilstībām;
 - Standartā noteiktos gadījumos.

4. Sertifikāta atjaunošanas process:

- darbuņēmējs ar sertifikācijas organizāciju slēdz līgumu par auditu;
- darbuņēmējs sertifikācijas organizācijai iesniedz pasūtītāju kontaktinformāciju, kuriem tas sniedzis mežsaimniecības darbu pakalpojumus pēdējo 12 mēnešu laikā;
- sertifikācijas organizācija savā mājaslapā, meža nozares un/vai darbuņēmēja reģiona plašsaziņas līdzekļos, kā arī norādītajiem pasūtītājiem paziņo par darbuņēmēja sertifikācijas uzraudzību, nosakot atsauksmju iesniegšanas laiku ne īsāku par 30 dienām;
- sertifikācijas organizācija pēc informācijas saņemšanas no ieinteresētajām pusēm vienojas ar darbuņēmēju par audita datumiem;
- sertifikācijas organizācija veic darbuņēmēja auditu uzņēmumā un objektos dabā, kā arī sagatavo ziņojumu par uzņēmējdarbības prakses atbilstību Standartam;
- sertifikācijas organizācija audita ziņojumā iekļauj lēmumu par darbuņēmēja Sertifikāta turpmāko derīguma termiņu;

5. Nosacījums sertifikācijas organizāciju maiņas gadījumā

Sertifikācijas organizāciju maiņas gadījumā ņem vērā iepriekšējā audita ziņojumā nenovērstās neatbilstības.

PEFC Mežsaimniecības darbuņēmēju grupas sertifikācija

Grupās sertifikācijas nosacījumi

Darbuņēmēji pievienojas grupai individuāli.

Visi grupā iekļautie darbuņēmēji ir atbildīgi par Standarta ievērošanu.

Grupā iekļautajiem darbuņēmējiem ir viens kopīgs Sertifikāts.

Grupās sertifikāciju vada **grupas vadītājs** – organizācija, uzņēmums, biedrība vai cita juridiska persona.

Ar sertifikāciju saistītās izmaksas sedz grupas biedri atbilstoši grupā noteiktajai kārtībai.

Grupās vadītāja atbildība:

- slēgt līgumus ar visiem grupas biedriem par Standarta prasību ievērošanu un sertificēšanos;
- iesniegt sertifikācijas pieteikumu sertifikācijas organizācijai;
- izsniegt dalības apliecinājumu katram grupas biedram;
- veikt iekšējo auditu grupas biedriem vismaz reizi 12 mēnešos;

- uzturēt visu grupas biedru uzņēmējdarbības prakses atbilstību Standartam;
- noteikt atbildību starp grupas vadītāju un grupas biedriem;
- izstrādāt procedūras jaunu biedru uzņemšanai, biedru izslēgšanai, grupas budžeta veidošanai, informācijas aprītei grupā, neatbilstību novēršanai, iekšējai kontrolei, strīdu izšķiršanas kārtībai;
- nodot un saņemt informāciju no grupas biedriem;
- sagatavot publisko informāciju;
- uzturēt sertificēto grupas biedru reģistru;
- organizēt apmācības un konsultācijas pēc grupas biedru pieprasījuma vai, lai mazinātu riskus;
- sniegt informācijas, dokumentācijas un tehnisko atbalstu sertifikācijas organizācijai sertifikācijas audita laikā;
- uzglabāt dokumentāciju par grupas biedru apmācībām, iekšējās kontroles veikšanu un konstatētajām neatbilstībām;
- slēgt līgumu ar biedrību “PEFC Latvijas Padome” par PEFC logo izmantošanu.

Grupas biedru tiesības:

- saņemt no grupas vadītāja informāciju par sertifikācijas procesu un grupas darbību;
- saņemt no grupas vadītāja Sertifikātu, atbilstoši lēmumam sertifikācijas organizācijas ziņojumā;
- vērsties pie grupas vadītāja ar iebildumiem vai sūdzībām par PEFC sertifikācijas audita gaitu un tās rezultātiem;
- ar visu grupas biedru vairākuma balsojumu izslēgt darbuzņēmēju no grupas, ja sertifikācijas auditos ir konstatētas būtiskas neatbilstības Standartam un darbuzņēmējs tās nav novērsis grupas vadītāja norādītajā termiņā vai neievēro grupas noteiktās iekšējās prasības;
- saņemt no grupas vadītāja PEFC logo izmantošanas atļauju.

Grupas biedru pienākumi:

- rakstiski apliecināt dalību grupā un apņemšanos nodrošināt PEFC sertifikācijas prasības;
- ievērot Standartā noteiktās prasības;
- sniegt grupas vadītājam visu nepieciešamo informāciju, dokumentāciju un tehnisko atbalstu grupas darbības nodrošināšanai un sertifikācijas veikšanai.

Grupas sertifikācijas process

1. Grupas Sertifikāta sākotnējais atbilstības un pārsertifikācijas process:

- darbuzņēmējs slēdz līgumu ar grupas vadītāju par dalību grupā un sertificēšanos, kā arī iesniedz pasūtītāju kontaktinformāciju, kuriem tas sniedzis mežsaimniecības darbu pakalpojumus pēdējo 12 mēnešu laikā;
- grupas vadītājs organizē darbuzņēmēja auditus;
- grupas vadītājs sertifikācijas organizācijai iesniedz pieteikumu un slēdz līgumu par sākotnējā novērtējuma vai pārsertifikācijas audita veikšanu;
- sertifikācijas organizācija savā mājaslapā, meža nozares un/vai darbuzņēmēja reģiona plašsaziņas līdzekļos, kā arī norādītajiem pasūtītājiem paziņo par darbuzņēmēja sertifikācijas uzraudzību, nosakot atsauksmju iesniegšanas laiku ne īsāku par 30 dienām;

- sertifikācijas organizācija pēc informācijas saņemšanas no ieinteresētajām pusēm vienojas ar grupas vadītāju un darbuuzņēmēju par audita datumiem;
- sertifikācijas organizācija veic darbuuzņēmēja auditu uzņēmumā un objektos dabā, kā arī sagatavo ziņojumu par uzņēmējdarbības prakses atbilstību Standartam;
- sertifikācijas organizācija pēc audita, kurā nav konstatēta neviena būtiska neatbilstība, grupas vadītājam izsniedz Sertifikātu vai pagarina tā derīgumu.

2. Grupas uzraudzības audits:

- uzraudzības auditu veic reizi 12 mēnešos;
- grupas vadītājs ar sertifikācijas organizāciju slēdz līgumu par uzraudzības auditu;
- sertifikācijas organizācija uzraudzības auditam pēc nejaušības principa izvēlas vismaz 10% no grupas biedriem, prioritāri izvēloties jaunus grupas biedrus, bet piecu gadu ciklā visiem grupas biedriem jābūt auditētiem;
- grupas vadītājs sertifikācijas organizācijai iesniedz uzraudzības auditam izvēlēto grupas biedru pasūtītāju kontaktinformāciju, kuriem tie snieguši mežsaimniecības darbu pakalpojumus pēdējo 12 mēnešu laikā;
- sertifikācijas organizācija savā mājaslapā, meža nozares un/vai darbuuzņēmēja reģiona plašsaziņas līdzekļos, kā arī norādītajiem pasūtītājiem paziņo par darbuuzņēmēja sertifikācijas uzraudzību, nosakot atsauksmju iesniegšanas laiku ne īsāku par 30 dienām;
- sertifikācijas organizācija pēc informācijas saņemšanas no ieinteresētajām pusēm vienojas ar grupas vadītāju un biedriem par auditu datumiem;
- sertifikācijas organizācija veic grupas biedru auditu uzņēmumā un objektos dabā, kā arī sagatavo ziņojumu par uzņēmējdarbības prakses atbilstību Standartam;
- pēc visu auditam izvēlēto grupas biedru audita, sertifikācijas organizācija grupas vadītājam izsniedz ziņojumu un atzinumu par Sertifikāta turpmāko derīguma termiņu;
- grupas vadītājs tiem grupas biedriem, kuri netika izvēlēti auditam, reizi 12 mēnešos veic uzņēmējdarbības prakses atbilstības Standartam iekšējo auditu, izmantojot grupas vadītāja sagatavotu kontrolsarakstu;
- grupas vadītājs apkopo grupas biedru iekšējo auditu rezultātus un organizē pasākumus reģistrēto neatbilstību novēršanai.

3. Neatbilstību novēršanas un Sertifikāta derīguma apturēšanas process:

- sertifikācijas organizācija auditu atzinumos reģistrē darbuuzņēmēja uzņēmējdarbības prakses nebūtiskas un būtiskas neatbilstības Standartam, kā arī novērojumus;
 - nebūtiska neatbilstība – Standartā norādītais indikators (-i) izpildās daļēji, tā izpilde **neietver** būtisku risku un neatbilstību Standartam vai normatīvajiem aktiem;
 - būtiska neatbilstība – Standartā norādītais indikators (-i) neizpildās, tā neizpilde **ietver** būtisku risku un neatbilstību Standartam vai normatīvajiem aktiem;
 - novērojums – risks, kas var radīt darbuuzņēmēja uzņēmējdarbības prakses nebūtisku vai būtisku neatbilstību Standartam vai normatīvajiem aktiem;
- auditos reģistrētās neatbilstības attiecas uz visiem grupas biedriem, neatkarīgi no tā, kuram grupas biedram tās ir reģistrētas;
- auditētie un pārējie grupas biedri neatbilstības novērš šādos termiņos:
 - nebūtiskas neatbilstības – līdz nākamajam auditam;
 - būtiskas neatbilstības – trīs mēnešu laikā no sertifikācijas organizācijas audita ziņojuma saņemšanas;

- ja nebūtiska neatbilstība nav novērsta termiņā, to nākamajā auditā reģistrē kā būtisku neatbilstību;
- sertifikācijas organizācija pēc būtisku neatbilstību novēršanas termiņa beigām veic atkārtotu grupas biedra pārbaudi, vērtējot reģistrēto neatbilstību;
- sertifikācijas organizācija aptur grupas Sertifikāta derīgumu šādos gadījumos:
 - atkārtotā grupas biedra pārbaudē reģistrētās būtiskās neatbilstības nav novērstas;
 - auditā vismaz vienam no grupas biedriem ir reģistrētas vairāk par 3 būtiskām neatbilstībām;
 - Standartā noteiktos gadījumos.

4. Sertifikāta atjaunošanas process:

- grupas vadītājs ar sertifikācijas organizāciju slēdz līgumu par auditu;
- sertifikācijas organizācija auditam pēc nejaušības principa izvēlas vismaz 10% no grupas biedriem, bet auditā obligāti iekļauj tos grupas biedrus, kuriem iepriekš konstatētas būtiskas neatbilstības;
- grupas vadītājs sertifikācijas organizācijai iesniedz auditam izvēlēto grupas biedru pasūtītāju kontaktinformāciju, kuriem tie snieguši mežsaimniecības darbu pakalpojumus pēdējo 12 mēnešu laikā;
- sertifikācijas organizācija savā mājaslapā, meža nozares un/vai darbuzņēmēja reģiona plašsaziņas līdzekļos, kā arī norādītajiem pasūtītājiem paziņo par darbuzņēmēja sertifikācijas uzraudzību, nosakot atsauksmju iesniegšanas laiku ne īsāku par 30 dienām;
- sertifikācijas organizācija pēc informācijas saņemšanas no ieinteresētajām pusēm vienojas ar grupas vadītāju un biedriem par auditu datumiem;
- sertifikācijas organizācija veic grupas biedru auditu uzņēmumā un objektos dabā, kā arī sagatavo ziņojumu par uzņēmējdarbības prakses atbilstību Standartam;
- pēc visu auditam izvēlēto grupas biedru audita, kurā nav konstatēta neviena būtiska neatbilstība, sertifikācijas organizācija grupai atjauno Sertifikāta derīgumu.

Normatīvās atsauces

Dokuments ir izstrādāts un apstiprināts biedrībā “PEFC Latvijas Padome”, pamatojoties uz:

- EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (EK) Nr. 561/2006 (2006. gada 15. marts), ar ko paredz dažu sociālās jomas tiesību aktu saskaņošanu saistībā ar autotransportu, groza Padomes Regulu (EEK) Nr. 3821/85 un Padomes Regulu (EK) Nr. 2135/98 un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 3820/85
- 1989. gada 12. jūnija Direktīva 89/391 — OSH "pamatdirektīva"
- Konvencija Nr. 87 “Par asociāciju brīvību un tiesību aizsardzību, apvienojoties organizācijās”, pieņemta 1948. Gadā, Ženēvā (Latvijā spēkā no 27.01.1993)
- 05.02.1997. Aizsargjoslu likums
- 28.10.2010. Atkritumu apsaimniekošanas likums
- 14.10.1998. Civilprocesa likums
- 20.06.2001. Darba aizsardzības likums
- 20.06.2001. Darba likums
- 02.02.1995. Likums "Par nodokļiem nodevām"
- 15.03.2001. Likums "Par piesārņojumu"

- 26.07.2010. Maksātnespējas likums
- 24.02.2000. Meža likums
- 04.10.2001. Konkurences likums
- 06.04.2006. Publisko iepirkumu likums
- 02.11.2006. Vides aizsardzības likums
- 14.12.2010. MK noteikumi Nr. 1117 "Bioeļļas kvalitātes prasības un mežizstrādes darbos izmantojamo griezējinstrumentu eļļošanai lietojamās bioeļļas izmantošanas un kontroles kārtība"
- 18.12.2012 MK noteikumi Nr. 936 "Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā"
- 03.09.2002. MK noteikumi Nr. 400 "Darba aizsardzības prasības drošības zīmju lietošanā"
- 09.09.2002. MK noteikumi Nr. 526 "Darba aizsardzības prasības, lietojot darba aprīkojumu"
- 20.08.2002. MK noteikumi Nr. 372 "Darba aizsardzības prasības, lietojot individuālos aizsardzības līdzekļus"
- 02.05.2012. MK noteikumi Nr. 310 "Darba aizsardzības prasības mežsaimniecībā"
- 02.10.2007. MK noteikumi Nr. 660 "Darba vides iekšējās uzraudzības veikšanas kārtība"
- 16.03.2010. MK noteikumi Nr. 264 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi"
- 10.03.2009. MK noteikumi Nr. 219 "Kārtība, kādā veicama obligātā veselības pārbaude"
- 02.05.2012. MK noteikumi Nr. 308 "Meža atjaunošanas, meža ieaudzēšanas un plantāciju meža noteikumi"
- 25.08.2009. MK noteikumi Nr. 950 "Nelaimes gadījumu darbā izmeklēšanas un uzskaites kārtība"
- 29.09.2008. MK noteikumi Nr. 798 "Noteikumi par atsevišķu horizontālo sadarbības vienošanos nepakļaušanu Konkurences likuma 11. panta pirmajā daļā noteiktajam vienošanās aizliegumam"
- 07.04.2015. MK noteikumi Nr. 167 "Noteikumi par darbinieku apliecībām"
- 03.08.2010. MK noteikumi Nr. 713 "Noteikumi par kārtību, kādā nodrošina apmācību pirmās palīdzības sniegšanā, un pirmās palīdzības aptiecinās medicīnisko materiālu minimumu"
- 06.04.2010. MK noteikumi Nr. 343 "Noteikumi par lielgabariņa un smagsvara pārvadājumiem"
- 18.12.2012. MK noteikumi Nr. 935 "Noteikumi par koku ciršanu mežā"
- 18.12.2012. MK noteikumi Nr. 940 "Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu"
- MK noteikumi Nr. 947 "Noteikumi par meža aizsardzības pasākumiem un ārkārtējās situācijas izsludināšanu mežā"
- 17.02.2004. MK noteikumi Nr. 82 "Ugunsdrošības noteikumi"

- Nolīgums "Eiropas valstu nolīgums par bīstamo kravu starptautiskajiem pārvadājumiem ar autotransportu (ADR) (Latvijā spēkā no 11.05.1996)

Termini un definīcijas

Standartā lietotajiem terminiem ir dotas sekojošas definīcijas:

- Apakšuzņēmējs – juridiska vai fiziska persona, kas izpilda daļu vai visus standarta sfērā noteiktos cita Darbuuzņēmēja līguma Darbus.
- Bioloģiski nozīmīgi meža struktūras elementi – ekoloģiskie koki, to grupas, saglabājamais pamežs, paauga, mirusī koksne, mitras ieplakas ar raksturīgu veģetāciju, un citas sugu aizsardzībai, izplatībai vai ekoloģisko funkciju nodrošināšanai nozīmīgas meža sastāvdaļas.
- Darbi – visi darbi, kas attiecas uz Standarta sfērā norādītajiem meža apsaimniekošanas darbiem.
- Darbinieks – persona, kas strādā darba devēja labā, saņemot par to atalgojumu vai pašnodarbināta persona, kas izpilda Darbuuzņēmēja līguma darbus.
- Darbuuzņēmējs – juridiska vai fiziska persona, kas veic standarta sfērā noteiktos Darbus, ir ieguvis Sertifikātu, ir tā iegūšanas vai atjaunošanas procesā.
- Darbu vieta – lokāla teritorija, kurā notiek Standarta sfērā noteiktie darbi.
- Harvesters – tehnika koku gāšanai, apstrādei un koksnes produktu sagatavošanai.
- Ieinteresētā puse – juridiska vai fiziska persona, kuru ietekmē Standarta sfērā noteiktie darbi.
- Kultūras mantojuma elementi – vēsturiska mantojuma objekti un vide ap tiem, kam sabiedrības un indivīdu uztverē ir vērtība tradīciju, zināšanu, cilvēku dzīvesveida un vēsturisko atmiņu saglabāšanai.
- Pasūtītājs – juridiska vai fiziska persona, ar kuru Darbuuzņēmējam noslēgts līgums par Standarta sfērā norādītajiem meža apsaimniekošanas darbiem.
- Sabiedrībai nozīmīga vieta – atpūtas, apskates un cilvēku pārvietošanās objekti, kurus sabiedrība izmanto aktivitātēm dabā, vides izglītībai vai ikdienas vajadzībām.
- Saglabājamie biotopi – biotopi, kas saglabājami saskaņā ar normatīvo aktu, pasūtītāja vai meža apsaimniekošanas standarta prasībām.
- Sertifikāts – Darbuuzņēmējam audita rezultātā izsniegts dokuments, kas apliecina tā uzņēmējdarbības prakses atbilstību Standartam.
- Standarts – mežsaimniecības darbuuzņēmēju standarts.

Standarta struktūra

Kritēriji - galvenās pazīmes, kas raksturo Darbuuzņēmēja īstenotās uzņēmējdarbības prakses atbilstību Standartam.

Indikatori - uzņēmējdarbības prakses rādītāji, kurus vērtē Sertifikāta iegūšanas, uzturēšanas vai atjaunošanas auditos, lai noteiktu Darbuuzņēmēja īstenotās uzņēmējdarbības prakses atbilstību Standartam.

Pārbaudes līdzeklis – uzņēmējdarbības prakses pierādījuma elementi, kurus Sertifikāta iegūšanas, uzturēšanas vai atjaunošanas auditos var izmantot, lai noteiktu atbilstību Standarta

indikatoriem. Dotie pārbaudes līdzekļi ir rekomendējoši. Auditos var izmantot arī citus pārbaudes līdzekļus, kas labāk raksturo atbilstību indikatoriem.

Atkāpes no Standarta

Dabas katastrofu seku likvidēšanas gadījumā pieļaujams atkāpties no Standarta prasībām tādā mērā, kas nav pretrunā ar normatīvo aktu prasībām.

Standarta teksts

Šajā sadaļā norādīti kritēriji, indikatori un pārbaudes līdzekļi, kurus izmanto neatkarīga sertifikācijas organizācija, lai audita rezultātā noteiktu Darbuzņēmēja īstenotās uzņēmējdarbības prakses atbilstību Standartam un lemtu par Sertifikāta izsniegšanu, termiņa pagarināšanu vai apturēšanu.

1. Kritērijs. Saimnieciskā darbība ir ekonomiski pamatota, izvērtēta un darboties spējīga ilgtermiņā

- 1.1. **Indikators:** Izvērtē savas saimnieciskās darbības, finansiālās stabilitātes un efektivitātes rādītājus, iekšējās un ārējas vides faktorus, veic pasākumus darbības pilnveidošanai.

Pārbaudes līdzekļi:

Bilances analīze, apgrozāmo līdzekļu pietiekamība, pašu kapitāla pietiekamība, likviditātes rādītāji, ražīguma rādītāji, bankrota prognozes modeļi, iekšējās un ārējās vides analīzes, rīcības plāns darbības pilnveidošanai, intervijas ar uzņēmuma vadību.

- 1.2. **Indikators:** Nosaka uzņēmumam un darbiniekiem sasniedzamos mērķus un to rādītājus. Nosaka darbības un stimulus mērķu sasniegšanai. Izvērtē sasniegtos rādītājus.

Pārbaudes līdzekļi:

Finanšu un nefinanšu mērķu dokumenti. Noteiktie rādītāji un sasniegtais līmenis. Intervijas ar darbiniekiem un uzņēmuma vadību, budžets, normas, ražīguma rādītāji.

- 1.3. **Indikators:** Darbuzņēmēja piedāvātās cenas Darbu izpildei ir balstītas uz pašizmaksas aprēķiniem, pārsniedzot tās līmeni.

Pārbaudes līdzekļi:

Pašizmaksas aprēķini cenu piedāvājumiem. Peļņas vai zaudējumu aprēķins. Intervijas ar uzņēmuma vadību.

- 1.4. **Indikators:** Veic visus nepieciešamos pasākumus darbības uzlabošanai, ja ieņēmumi no Darbu izpildes nepārsniedz pašizmaksu vai rodas apgrozāmo līdzekļu trūkums.

Pārbaudes līdzekļi:

Pašizmaksas aprēķini cenu piedāvājumiem. Peļņas vai zaudējumu un nepieciešamo apgrozāmo līdzekļu aprēķins. Grāmatvedības dati. Intervijas ar uzņēmuma vadību, rīcības plāns efektivitātes uzlabošanai.

- 1.5. **Indikators:** Izvērtē uzņēmuma vadības, kā arī darbinieku kompetences doto darbu izpildei un mērķu sasniegšanai. Veic apmācības nepieciešamo zināšanu un prasmju pilnveidei.

Pārbaudes līdzekļi:

Darbinieku un uzņēmuma vadības snieguma izvērtēšanas dokumenti, kompetenču pārbaudes kontrolsaraksts. Intervijas ar darbiniekiem un uzņēmuma vadību. Apmācību plāni, apmācību dokumenti.

- 1.6. **Indikators:** Darbu uzņēmējam aptur Sertifikātu, ja tas pasludināts par maksātnespējīgu.

Pārbaudes līdzekļi:

Uzņēmumu reģistra Maksātnespējas reģistrs, Lursoft Maksātnespējas reģistrs.

2. Kritērijs. Darbus izpilda kvalitatīvi un veic pasākumus nepārtrauktai kvalitātes pilnveidošanai

- 2.1. **Indikators:** Darbu izpildes kvalitāte atbilst normatīvo aktu, Pasūtītāja, meža apsaimniekošanas un meža izcelsmes produktu piegāžu ķēdes standartu prasībām.

Pārbaudes līdzekļi:

Intervijas; Pasūtītāja pretenzijas un atsauksmes. Pārbaudes dabā, pārbaudes akti, neatbilstību reģistrs.

- 2.2. **Indikators:** Kontrolē darbu izpildes kvalitāti, reģistrē neatbilstības un veic pasākumus to novēršanai.

Pārbaudes līdzekļi:

Intervijas; Pasūtītāja pretenzijas un atsauksmes. Pārbaudes akti, pārbaudes dabā, neatbilstību reģistrs, rīcības plāns neatbilstību novēršanai, intervijas ar darbiniekiem un uzņēmuma vadību.

- 2.3. **Indikators:** Informē un apmāca darbiniekus par Darbiem noteiktajām kvalitātes prasībām.

Pārbaudes līdzekļi:

Intervijas ar darbiniekiem un uzņēmuma vadību. Kvalitātes prasības nosakošie dokumenti un to pieejamība darbiniekiem, apmācību plāni un dokumenti.

- 2.4. **Indikators:** Tehnika, instrumenti, iekārtas un aprīkojums atbilst izpildāmo Darbu apstākļiem, veicamā uzdevuma, darba aizsardzības un ugunsdrošības prasībām.

Pārbaudes līdzekļi:

Pārbaudes dabā, tehnikas, instrumentu, iekārtu un aprīkojuma ražotāju instrukcijas, specifikācijas vai bukleti, ugunsdzēsamie aparāti un drošības aprīkojuma pārbaudes. Intervijas ar darbiniekiem un uzņēmuma vadību.

- 2.5. **Indikators:** Darbu veikšanai ir saņemtas nepieciešamās atļaujas un licences.

Pārbaudes līdzekļi:

Lielgabarītu un smagsvara kravu pārvadājumu atļaujas, komercpārvadātāju licence, uzņēmuma reģistrācijas apliecības, ciršanas apliecinājumi, saskaņojumi strādājot aizsargjoslās, saskaņojums ar citiem īpašniekiem. Intervijas ar darbiniekiem un uzņēmuma vadību.

3. Kritērijs. Darījumos ievēro godīgas konkurences un atbildīgas biznesa pārvaldības principus

- 3.1. **Indikators:** Darījumu attiecības ar pasūtītājiem, darbiniekiem un apakšuzņēmējiem balsta uz savstarpēji noslēgtiem līgumiem.

Pārbaudes līdzekļi:

Intervijas ar darbiniekiem, uzņēmuma vadību un sadarbības partneriem, noslēgtie līgumi.

- 3.2. **Indikators:** Ievēro godīgas konkurences principus. Darījumos neveido karteļa vai aizliegtu vienošanos, ļaunprātīgi neizmanto dominējošo stāvokli.

Pārbaudes līdzekļi:

Konkurences padomes lēmumi, intervijas ar pasūtītājiem, darījumu partneriem, apakšuzņēmējiem un uzņēmuma vadību.

- 3.3. **Indikators:** Nodokļus maksā atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

Pārbaudes līdzekļi:

Valsts ieņēmumu dienesta datu bāze par nodokļu parādniekiem. Intervijas ar uzņēmuma vadību.

- 3.4. **Indikators:** Darbuzņēmējs norēķinās ar Apakšuzņēmējiem atbilstoši savstarpēji noslēgtā līguma nosacījumiem.

Pārbaudes līdzekļi:

Līguma nosacījumi (apmaksas termiņi un kārtība), intervijas ar apakšuzņēmējiem un uzņēmuma vadību.

- 3.5. **Indikators:** Darbos nolīgtajiem apakšuzņēmējiem ir spēkā esošs Sertifikāts.

Pārbaudes līdzekļi:

Pielīgto apakšuzņēmēju sertifikātu kopijas, līgumu saraksts ar pielīgtajiem apakšuzņēmējiem.

- 3.6. **Indikators:** Darbuzņēmējam iepriekšējo 12 mēnešu periodā nav ar Pasūtītāju pārtrauktas līgumattiecības saistību neizpildes dēļ.

Pārbaudes līdzekļi:

Intervijas ar pasūtītājiem, uzņēmuma līgumu saraksts, sarakste ar pasūtītājiem.

4. Kritērijs. Darbus izpilda atbilstoši darba aizsardzības, ugunsdrošības un elektrodrošības prasībām

- 4.1. **Indikators:** Izstrādāts darba vides risku novērtējums, veikta darba aizsardzības instruktāža un apmācība darba aizsardzības jomā. Darbinieki ir informēti par darba vides riskiem Darba vietā.

Pārbaudes līdzekļi:

Instruktāžas žurnālu pārbaude. Risku novērtējuma dokumentu pārbaude, intervijas ar darbiniekiem.

- 4.2. **Indikators:** Darbinieki Darba vietā ievēro darba aizsardzības, ugunsdrošības un elektrodrošības prasības, lieto individuālos un kolektīvos aizsardzības līdzekļus atbilstoši riskiem Darba vietā.

Pārbaudes līdzekļi:

Individuālo aizsardzības līdzekļu lietošanas novērtējums. Intervijas ar darbiniekiem. Instrukcijas žurnālu pārbaude. Pirmās palīdzības līdzekļu pārbaude. Drošības zīmju lietošanas pārbaude. Intervijas ar darbiniekiem.

- 4.3. **Indikators:** Darbos izmantotos instrumentus un tehniku lieto atbilstoši ražotāja instrukcijām, darba aizsardzības, elektrodrošības un ugunsdrošības prasībām, to drošības ierīces ir tehniskā kārtībā.

Pārbaudes līdzekļi:

Pārbaudes dabā, intervijas ar darbiniekiem, instrumentu un tehnikas lietošanas instrukcijas.

- 4.4. **Indikators:** Izvērtē nelaimes gadījumus darbā un veic pasākumus, lai tie neatkārtotos.

Pārbaudes līdzekļi:

Nelaiimes gadījumu reģistrs, pasākumi nelaimes gadījumu novēršanai. Intervijas ar darbiniekiem un uzņēmuma vadību.

- 4.5. **Indikators:** Darbiniekiem ir Darbu izpildei atbilstošas prasmes un apliecības par tiesībām strādāt ar darbiniekam doto tehniku vai instrumentiem.

Pārbaudes līdzekļi:

Intervijas ar darbiniekiem. Pārbaudes dabā. Apliecību pārbaude.

- 4.6. **Indikators:** Darbiniekiem ir veiktas obligātās veselības pārbaudes, un tie ir vakcinējušies atbilstoši darba vides riskiem.

Pārbaudes līdzekļi:

Obligāto veselības pārbažu un vakcinēšanās reģistrs. Risku novērtējuma dokumenti.

5. Kritērijs. Ievēro darbinieku, kā arī ieinteresēto pušu intereses un tiesības

- 5.1. **Indikators:** Veicot Darbus, informē Pasūtītāju par konfliktiem ar ieinteresētajām pusēm saistībā ar darbu izpildi.

Pārbaudes līdzekļi:

Ieinteresēto pušu ziņojumi, intervijas ar pasūtītājiem un darbiniekiem, instrukcijas par rīcību konfliktu gadījumā.

- 5.2. **Indikators:** Risina konfliktus ar ieinteresētajām pusēm, atbilstoši saskarsmes ētikas un normatīvo aktu normām.

Pārbaudes līdzekļi:

Ieinteresēto pušu ziņojumi, intervijas ar pasūtītājiem un darbiniekiem, konfliktu risināšanas sarakste.

- 5.3. **Indikators:** Darbinieki savu interešu un tiesību aizstāvībai var brīvi apvienoties, veikt sarunas ar Darba devēju individuāli vai izvēloties pārstāvjus.

Pārbaudes līdzekļi:

Intervijas ar darbiniekiem.

- 5.4. **Indikators:** Darbus veic, ievērojot maksimālā darba laika un minimālā atpūtas laika normas.

Pārbaudes līdzekļi:

Darba laika uzskaites tabulas, darba maiņu reģistrs, tahogrāfu rādītāji. Intervijas ar darbiniekiem.

6. Kritērijs. Darbinieku atalgojums ir taisnīgs un motivējošs noteikto mērķu sasniegšanai

- 6.1. **Indikators:** Uzņēmuma darbinieku vidējais atalgojums profesiju grupās ir vismaz 80 % no attiecīgās profesiju grupas vidējās stundas tarifa likmes valstī.

Pārbaudes līdzekļi:

Valsts ieņēmumu dienesta statistika atbilstoši profesiju klasifikatoram un profesiju grupām. Uzņēmuma darbinieku atalgojuma grāmatvedības dati.

- 6.2. **Indikators:** Darbiniekiem atalgojums tiek izmaksāts Darba līgumā un normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Pārbaudes līdzekļi:

Algu izmaksu reģistrs, darba līgumi, intervijas ar darbiniekiem. Darba samaksas aprēķins.

- 6.3. **Indikators:** Darbuzņēmējs izmanto vairāk nekā vienu atalgojuma elementu uzņēmuma un darbinieku individuālo mērķu sasniegšanai.

Pārbaudes līdzekļi:

Atalgojuma veidi, algu izmaksu reģistrs, intervijas ar darbiniekiem.

7. Kritērijs. Izpildot Darbus, novērš vai mazina vides piesārņojumu ar bīstamām vielām vai atkritumiem

- 7.1. **Indikators:** Darbos izmantotā tehnika ir bez eļļas, tehnisko šķidrumu un degvielas noplūdēm.

Pārbaudes līdzekļi:

Pārbaudes dabā, teknikai nenoplūst naftas produkti un tehniskie šķidrumi, intervijas ar darbiniekiem.

- 7.2. **Indikators:** Naftas produktu noplūdes mazināšanai augsnē vai ūdeņos, izmanto piemērotu aprīkojumu un absorbējošos materiālus. Veic pasākumus Darbu izpildē radītā augsnes vai ūdeņu piesārņojuma novēršanai.

Pārbaudes līdzekļi:

Intervijas ar darbiniekiem. Aprīkojuma un absorbējošo materiālu pārbaude. Instrukcijas vai mācību materiāli par rīcību naftas produktu noplūdes gadījumā.

- 7.3. **Indikators:** Bīstamos un sadzīves atkritumus glabā tiem piemērotās tvertnēs vai maisos. Atkritumus nogādā tiem piemērotās vietās. Par citu personu atkritumiem Darbu vietā ziņo Pasūtītājam.

Pārbaudes līdzekļi:

Instrukcijas par atkritumu savākšanu, ziņošanu un nogādes vietām. Intervijas ar darbiniekiem un pasūtītājiem, pārbaudes darbu vietā.

- 7.4. **Indikators:** Motorzāģu un harvesteru zāģu ķēžu eļļošanai izmanto bioloģiski noārdošos eļļošanas līdzekļus.

Pārbaudes līdzekļi:

Pārbaudes dabā. Intervijas ar darbiniekiem, pasūtītājiem un uzņēmuma vadību.

8. Kritērijs. Bīstamo vielu transportēšana un uzglabāšana atbilst Eiropas valstu Nolikumam par bīstamo kravu starptautiskiem pārvadājumiem ar autotransportu (turpmāk – ADR)

8.1. **Indikators:** Degvielu, eļļas un citas bīstamās vielas transportē un uzglabā tvertnēs vai iepakojuma tarā, kas ir marķēta ar vielai atbilstošiem ADR kodiem un zīmēm.

Pārbaudes līdzekļi:

Degvielas tvertnu pārbaudes dabā. Intervijas ar darbiniekiem un uzņēmuma vadību.

8.2. **Indikators:** Bīstamo vielu pārvadājumos iesaistīto personālu apmāca un veic apmācību dokumentēšanu atbilstoši ADR prasībām.

Pārbaudes līdzekļi:

Apmācību dokumenti, intervijas ar darbiniekiem un uzņēmuma vadību.

9. Kritērijs. Saglabā dabas un kultūras mantojuma vērtības, mazina augsnes un koku bojājumus, aizsargā ūdeņus

9.1. **Indikators:** Darbu vietā ir pieejama informācija par saglabājamiem bioloģiski nozīmīgiem meža struktūras elementiem, saglabājamiem biotopiem un kultūras mantojuma elementiem – tie ir marķēti un/vai darbinieki spēj tos atpazīt dabā.

Pārbaudes līdzekļi:

Cirsmas izstrādes tehnoloģiskā karte, instrukcijas, intervijas ar darbiniekiem, pārbaude dabā.

9.2. **Indikators:** Darbu izpildes laikā saglabā bioloģiski nozīmīgus meža struktūras elementus, saglabājamus biotopus un kultūras mantojuma elementus, atbilstoši normatīvo aktu, Pasūtītāja un meža apsaimniekošanas standartu prasībām.

Pārbaudes līdzekļi:

Pārbaudes dabā. Intervijas ar darbiniekiem. Informācija no pasūtītājiem. Darbu pieņemšanas - nodošanas akti. Darbu izpildes pārbaudes akti. Cirsmas izstrādes tehnoloģiskās kartes.

9.3. **Indikators:** Darbu izpildē koku un augsnes bojājumi atbilst normatīvo aktu, Pasūtītāja un meža apsaimniekošanas standartu prasībām.

Pārbaudes līdzekļi:

Pārbaudes dabā. Darbu izpildes pārbaudes akti. Cirsmas izstrādes tehnoloģiskās kartes. Darbu pieņemšanas-nodošanas akti. Intervijas ar darbiniekiem. Informācija no pasūtītājiem.

9.4. **Indikators:** Tehnikas pārvietošanās ceļus mežaudzē plāno tā, lai mazinātu koku un augsnes bojājumus, kā arī aizsargātu ūdeņus.

Pārbaudes līdzekļi:

Pārbaudes dabā. Cirsmas izstrādes tehnoloģiskās kartes. Darbu pieņemšanas-nodošanas akti. Intervijas ar darbiniekiem. Informācija no Pasūtītājiem.

9.5. **Indikators:** Ar tehnikas risām neveido mākslīgas ūdensteces, kas applūšina teritorijas vai ieplūst citos ūdeņos.

Pārbaudes līdzekļi:

Pārbaudes dabā. Darbu izpildes pārbaudes akti. Darbu pieņemšanas-nodošanas akti. Intervijas ar darbiniekiem. Informācija no pasūtītājiem.

- 9.6. **Indikators:** Darbu izpildē veic pasākumus ūdens noteces aizsprostojuma mazināšanai ūdentecēs, radušos aizsprostojumus pēc darbu izpildes novērš.

Pārbaudes līdzekļi:

Pārbaudes dabā. Intervijas ar darbiniekiem. Informācija no pasūtītājiem.

10. Kritērijs. Ievēro meža apsaimniekošanas darbu aprobežojumus atbilstoši normatīvo aktu, Pasūtītāja un meža apsaimniekošanas standartu prasībām

- 10.1. **Indikators:** Darbus izpilda platībās, kurās veicamajam Darbam nav noteikti meža apsaimniekošanas darbu aprobežojumi.

Pārbaudes līdzekļi:

Pārbaudes dabā. Ir pieejama informācija par aizsargājamām teritorijām darba vietā un blakus esošajās platībās. Cirsma izstrādes tehnoloģiskās kartes. Intervijas ar darbiniekiem. Informācija no pasūtītājiem.

- 10.2. **Indikators:** Darbu izpildi plāno, ievērojot meža apsaimniekošanas darbu aizlieguma termiņus.

Pārbaudes līdzekļi:

Pārbaudes dabā. Ir pieejama informācija par meža apsaimniekošanas darbu aizlieguma termiņiem. Intervijas ar darbiniekiem un uzņēmuma vadību. Informācija no pasūtītājiem.

- 10.3. **Indikators:** Darbu izpildē saglabā sabiedrībai nozīmīgas vietas, atbilstoši norādījumiem darba uzdevumā.

Pārbaudes līdzekļi:

Pārbaudes dabā. Cirsma izstrādes tehnoloģiskās kartes. Ir pieejama informācija par sabiedrībai nozīmīgām vietām darba vietā un blakus esošajās platībās. Intervijas ar darbiniekiem un uzņēmuma vadību. Informācija no pasūtītājiem.